

KVARTALNI EKONOMSKI TRENDОВИ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 1Q 2025

KVARTALNI EKONOMSKI TRENDОВI

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1Q 2025

SADRŽAJ

LISTA GRAFIKONA.....	4
LISTA TABELA	4
IZVRŠNI SAŽETAK	5
1. MEĐUNARODNO OKRUŽENJE.....	6
2. REALNI SEKTOR	10
2.1. Bruto domaći proizvod	10
2.2. Industrijska proizvodnja	11
2.3. Građevinarstvo	12
2.4. Trgovina	13
2.5. Ostale uslužne djelatnosti.....	14
2.6. Turizam	15
2.7. Zaposlenost.....	15
2.8. Plate	17
3. CIJENE	19
4. TRGOVINSKA RAZMJENA FBIH SA INOZEMSTVOM.....	20
5. FISKALNA POLITIKA.....	22
Javni prihodi.....	22
5.1. Prihodi od indirektnih poreza	22
5.2. Prihodi od direktnih poreza	23
5.3. Udio javnih prihoda u BDP-u.....	24
5.4. Javni dug	24
5.5. Penzije i doprinosi	25
6. FINANSIJSKO TRŽIŠTE.....	26
6.1. Profitabilnost banaka	26
6.2. Efektivna kamatna stopa	26
6.3. Krediti	27
6.4. Koncentracija bankarskog tržišta	28

LISTA GRAFIKONA

Grafikon 1: Kretanje BDP-a EU i ekonomija sa kojima FBiH ostvaruje najveći udio u izvozu, Q/Q-1.....	6
Grafikon 2: Eurozone Composite PMI indeks (Kompozitni indeks menadžera nabavke).....	7
Grafikon 3: Kretanje cijena u EU i odabranim zemljama (HICP – godišnja stopa promjene) – lijevo; Doprinos godišnjoj inflaciji Eurozone po grupacijama (u procentnim poenima) - desno.....	7
Grafikon 4: Kretanje cijena energenata na tržištu	8
Grafikon 5: Kretanje cijena industrijskih roba na tržištu.....	8
Grafikon 6: Kretanje EURIBOR kamatnih stopa.....	9
Grafikon 7: Stope realnog rasta, cijene 2015. godine	10
Grafikon 8: Industrija ukupno, januar 2019. - decembar 2024.	11
Grafikon 9: Indeksi proizvodnje u građevinarstvu, kvartalne vremenske serije, ukupno	12
Grafikon 10: Broj noćenja turista.....	15
Grafikon 11: Administrativni podaci broja zaposlenih, nezaposlenih i promjene u odnosu na isti kvartal prethodne godine	16
Grafikon 12: Stopa aktivnosti, stopa zaposlenosti i stopa nezaposlenosti (desna skala); anketni broj zaposlenih, nezaposlenih i neaktivnih osoba (u hiljadama – lijeva skala)	17
Grafikon 13: Iznos neto, bruto i realne plate	18
Grafikon 14: Kretanje indeksa potrošačkih cijena (CPI)*.....	19
Grafikon 15: Kretanje cijena proizvođača industrijskih proizvoda	19
Grafikon 16: Obim vanjske trgovine Federacije BiH sa inostranstvom (mil. KM).....	20
Grafikon 17: Izvoz i uvoz FBiH po zemljama sa kojima se ostvaruje najveći obim vanjskotrgovinske razmjene	20
Grafikon 18: Prihodi od indirektnih poreza doznačeni FBiH, mil. KM.....	22
Grafikon 19: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeznih prihoda u FBiH, mil. KM	23
Grafikon 20: Udio javnih prihoda u FBiH u BDP-u, %	24
Grafikon 21: Javni dug u FBiH (mil. KM), udio javnog duga u BDP-u, desna skala	25
Grafikon 22: Isplaćene penzije i doprinosi za PIO (hilj. KM), pokrivenost penzija doprinosima za PIO (%), desna skala	25
Grafikon 23: Neto dobit banaka u FBiH, hilj. KM.....	26
Grafikon 24: Prosječna ponderisana EKS na novoodobrene kredite u FBiH	26
Grafikon 25: Krediti stanovništvu i pravnim licima u FBiH, mlrd. KM.....	27
Grafikon 26: Koncentracija bankarskog tržišta	28
Grafikon 27: Herfindahlov indeks (kreditni)	28

LISTA TABELA

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod, stope realnog rasta	10
Tabela 2. Industrijska proizvodnja, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene).....	11
Tabela 3. Industrijska proizvodnja, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene).....	12
Tabela 4. Proizvodnja u građevinarstvu, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene)	13
Tabela 5. Proizvodnja u građevinarstvu, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene)	13
Tabela 6. Trgovina na malo, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene).....	13
Tabela 7. Trgovina na malo, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene).....	14
Tabela 8. Ostale uslužne djelatnosti, kvartalne stope promjena	15

IZVRŠNI SAŽETAK

Nastavljen je trend perioda slabijeg rasta u ekonomijama EU 27, gdje je u prvom kvartalu 2025. godine ostvaren rast BDP-a od 0,6% u odnosu na prethodni kvartal, dok je godišnja stopa rasta BDP-a iznosila 1,6%. Zabilježen je značajniji porast aktivnosti u proizvodnom sektoru, što je doprinijelo rastu Kompozitnog indeksa menadžera nabavke u Eurozoni (Eurozone Composite Purchasing Managers Index – PMI) na 50,9 na kraju prvog kvartala 2025. godine.

Zabilježen je umjeren rast cijena u zemljama EU 27, pri čemu je na kraju prvog kvartala 2025. godine godišnja stopa rasta cijena iznosila 2,5%, najvećim dijelom kao posljedica rasta cijena usluga. Cijene energenata na međunarodnim tržištima (US Crude Oil i BRENT) u prvom kvartalu 2025. godine su ostale na skoro istom nivou u odnosu na prethodni kvartal, izuzev cijene prirodnog gasa koja je niža za 19,8%. U odnosu na cijene iz istog perioda prethodne godine značajno su niže. Cijene glavnih industrijskih proizvoda na međunarodnom tržištu i dalje pokazuju otpornost, pri čemu su cijene čelične armature i aluminija na kraju marta niže za 4,6% i 0,6%, respektivno, dok je cijena bakra porasla za 26,6%.

Stabilni makroekonomski pokazatelji u zemljama EU 27 odrazili su se i stabilni nivo vanjskotrgovinske razmjene sa državama ključnim izvoznim partnerima FBiH. U prvom kvartalu 2025. godine zabilježen je skroman rast izvoza od 0,1% u odnosu na prethodni kvartal, uz smanjenje vanjskotrgovinskog deficita za 4,8%.

U prvom kvartalu 2025. godine BDP FBiH pokazuje umjeren realni rast i u odnosu na isti kvartal prethodne godine iznosi 1,4%. Zabilježen je nastavak trenda rasta indeksa u građevinarstvu, turizmu i ostalim uslužnim djelatnostima. Promet trgovaca na malo je blago opao. Smanjenje tražnje na tržištima naših glavnih trgovinskih partnera, rezultiralo je nastavkom pada obima industrijske proizvodnje za 1,5%.

Tokom prvog kvartala 2025. godine u FBiH nisu zabilježene značajnije promjene indeksa potrošačkih cijena. U odnosu na isti mjesec prethodne godine, u decembru 2024. godine cijene su u prosjeku porasle za 2,4%, cijene hrane su porasle za 4,3%, dok su cijene energije i transporta niže za 2,4% i 0,5% respektivno.

U Federaciji BiH prisutna je izražena sezonska zaposlenost, broj zaposlenih varira tokom godine u skladu sa sezonskim aktivnostima. U prvom kvartalu 2025. godine zabilježen je pad zaposlenosti od 1,2% u odnosu na prethodni kvartal, što je tipično za zimski period kada opada obim rada u građevinarstvu, turizmu i poljoprivredi. Međutim, u poređenju s istim kvartalom prethodne godine, broj zaposlenih je porastao za 0,5%, što ukazuje na blagi oporavak tržišta rada i postepeni rast ukupne zaposlenosti u dužem vremenskom okviru.

Prosječne neto plate su porasle za 17,2% na godišnjem nivou, dok su realne plate, prilagođene inflaciji, zabilježile rast od 13,8%.

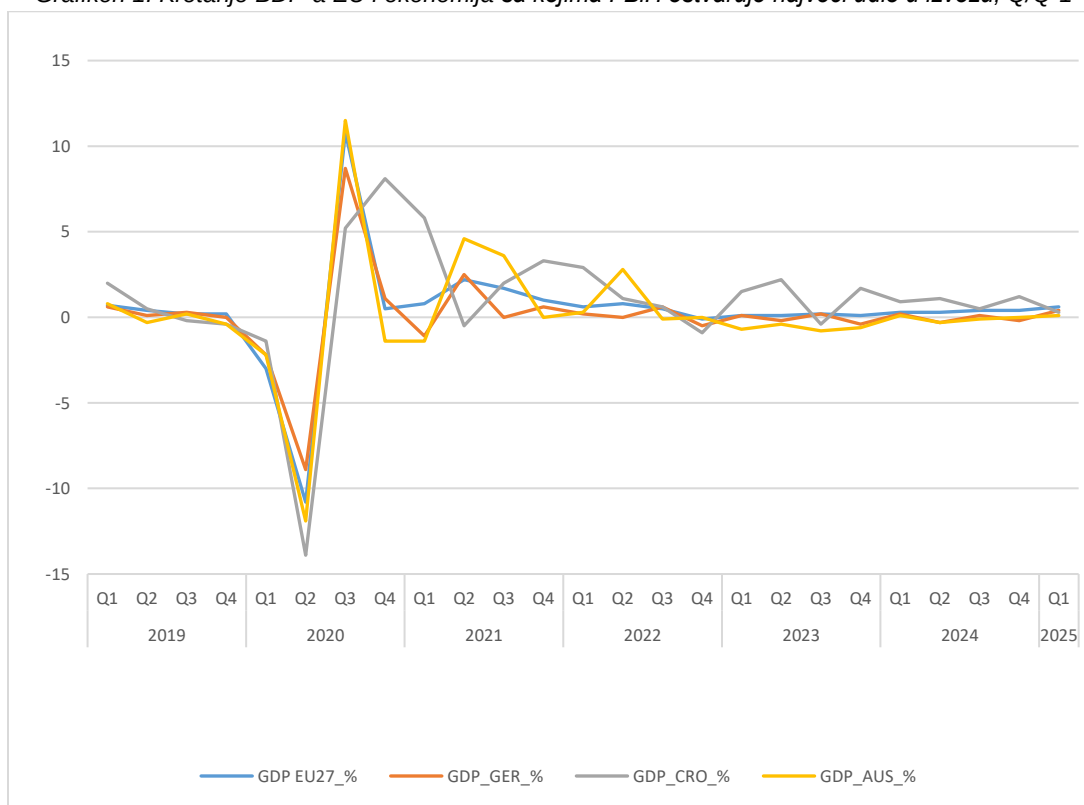
Ukupni javni prihodi u FBiH u prvom kvartalu 2025. godine zabilježili su pad za 0,7% u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na isti kvartal prethodne godine zabilježen rast za 10,0%. Prihodi od indirektnih poreza su niži za 11,0% u odnosu na prethodni kvartal, odnosno viši za 6,6% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Direktni porezi i doprinosi porasli za 11,9% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Porast doprinosa uslovio je smanjenje deficita u pokrivenosti penzija doprinosima sa -8,9% u prethodnom kvartalu na -5,6%. Ukupan javni dug na kraju prvog kvartala iznosio je 6,44 milijardi KM (18,7% BDP-a).

Finansijsko tržište Federacije BiH u prvom kvartalu 2025. godine ostalo je stabilno. Ukupni krediti porasli su na 19,7 milijardi KM, s povećanjem kreditiranja stanovništva i privrede. Prosječna efektivna kamatna stopa na novoodobrene kredite iznosila je 3,66%, uz blagi rast. Bankarski sektor zabilježio je pozitivan finansijski rezultat od 147,9 mil. KM, dok je koncentracija tržišta ostala na sličnom nivou kao i ranije.

1. MEĐUNARODNO OKRUŽENJE

Prema podacima Eurostata, u prvom kvartalu 2025. godine BDP EU 27 je porastao za 0,6% u odnosu na prethodni kvartal (Grafikon 1), čime je nastavljen trend slabijeg ekonomskog rasta tokom posljednjih nekoliko kvartala. Imajući u vidu aktuelne pregovore o carinskim tarifama, napetosti na finansijskim tržištima i geopolitičke neizvjesnosti, evidentno je da ekonomije EU 27 grade određenu otpornost na globalne šokove. U poređenju sa istim kvartalom prethodne godine zabilježena je godišnja stopa rasta EU 27 od 1,6%.

Grafikon 1: Kretanje BDP-a EU i ekonomija sa kojima FBiH ostvaruje najveći udio u izvozu, Q/Q-1

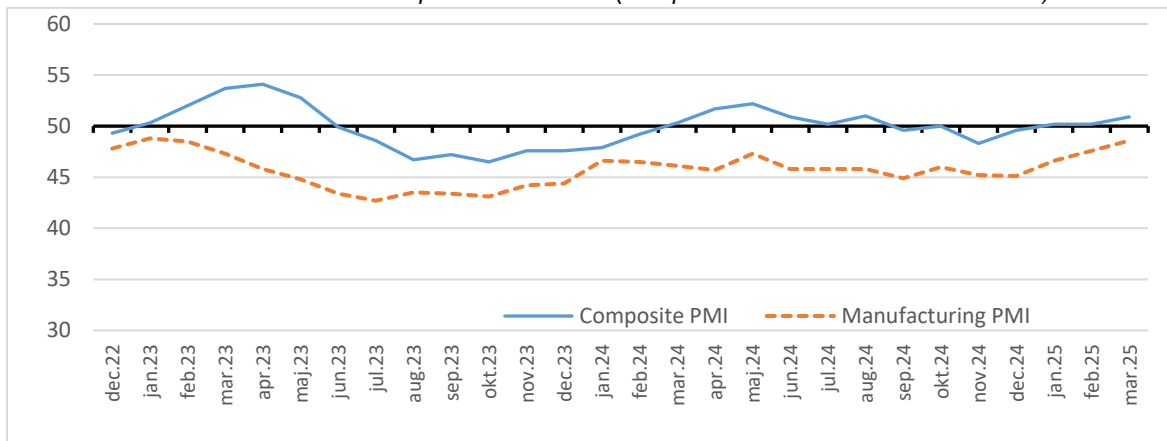

Izvor: EUROSTAT

Ekonomska aktivnost u zemljama u koje Federacija Bosne i Hercegovine najviše izvozi u prvom kvartalu bilježila je različita kretanja. Rast BDP-a u prvom kvartalu 2025. godine zabilježen je u Njemačkoj (0,4%), Hrvatskoj (0,3%), Italiji (0,3%) i Austriji, dok je pad zabilježen u Sloveniji (-0,8%) i Srbiji (-0,6%), u odnosu na prethodni kvartal. U poređenju sa istim kvartalom prethodne godine, najveći rast BDP-a zabilježen je u Hrvatskoj (3,1%), Srbiji (1,9%) i Italiji (0,7%), dok je u Sloveniji i Austriji zabilježen pad od -0,8% i -0,4% respektivno. U Njemačkoj nije zabilježena promjena kvartalnog BDP-a u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Kompozitni indeks menadžera nabavke (Purchasing Managers Index – PMI) eurozone tokom prvog kvartala 2025. bilježio je porast i na kraju kvartala iznosio je 50,9, što je u odnosu na kraj prethodnog kvartala viši za 1,3 indeksna poena. Prvi put nakon januara 2023. godine, zabilježen je značajniji porast aktivnosti u proizvodnom sektoru, pri čemu je proizvodni PMI Eurozone na kraju prvog kvartala iznosio 48,6 (za 3,5 indeksna poena više u odnosu na kraj prethodnog kvartala). Aktivnosti u uslužnom sektoru su ostale stabilne.

Grafikon 2: Eurozone Composite PMI indeks (Kompozitni indeks menadžera nabavke)

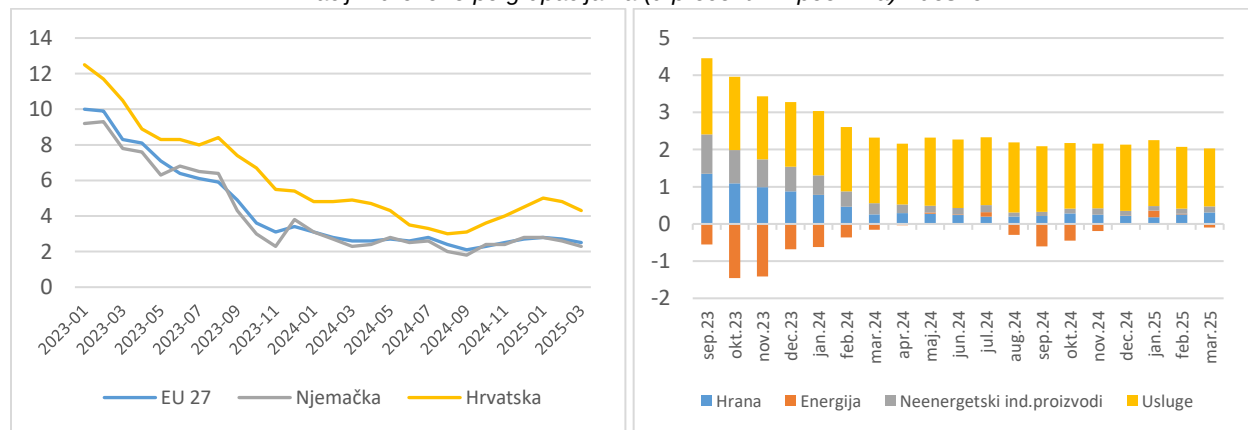

Izvor: <https://www.investing.com/economic-calendar/s-p-global-composite-pmi-1491>

Inflacija u zemljama EU 27 (HICP) tokom prvog kvartala 2025. godine i dalje je umjerena, pri čemu je na kraju prvog kvartala 2025. godine zabilježena godišnja stopa rasta cijena od 2,5%, za 0,1 pp niža u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Usluge zadržavaju trend značajnog doprinosa ukupnom rastu cijena (1,56 pp), dok kategorije hrana i neenergetski industrijski proizvodi učestvuju sa 0,31 pp i 0,16 pp respektivno.

Od zemalja sa kojima FBiH ostvaruje najveći obim vanjskotrgovinske razmjene, u Njemačkoj, Hrvatskoj i Austriji u martu mjesecu 2025. godine zabilježena je godišnja inflacija od 2,3%, 4,3% i 3,1 %, respektivno u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Grafikon 3: Kretanje cijena u EU i odabranim zemljama (HICP – godišnja stopa promjene) – lijevo; Doprinosi godišnjoj inflaciji Eurozone po grupacijama (u procentnim poenima) - desno

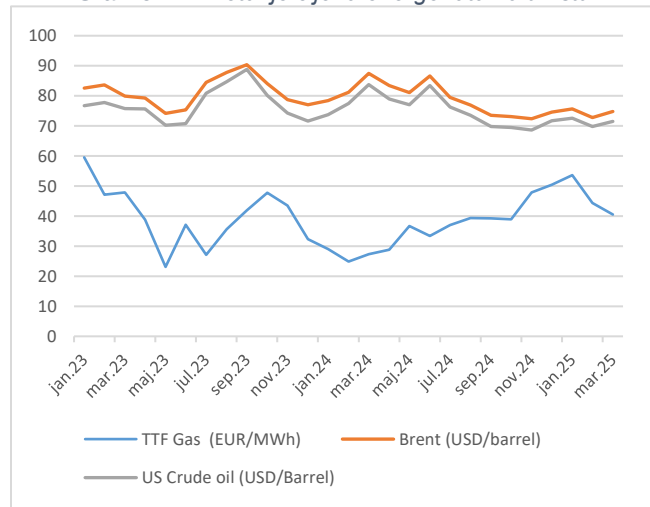

Izvor: EUROSTAT

Tokom prvog kvartala 2025. godine zabilježeno je umjereno povećanje cijena na međunarodnim tržištima nafte. Cijena barela nafte tipa Brent na kraju prvog kvartala iznosila je 74,77 američkih dolara, što je za 0,2% viša u odnosu na kraj prethodnog kvartala (grafikon 4), dok je za 14,5% niža u odnosu na kraj istog kvartala prethodne godine.

Cijena sirove nafte na američkom tržištu (US Crude Oil) na kraju prvog kvartala iznosila je 71,48 USD/barel, skoro na istom nivou u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na isti kvartal prethodne niža za 14,6%.

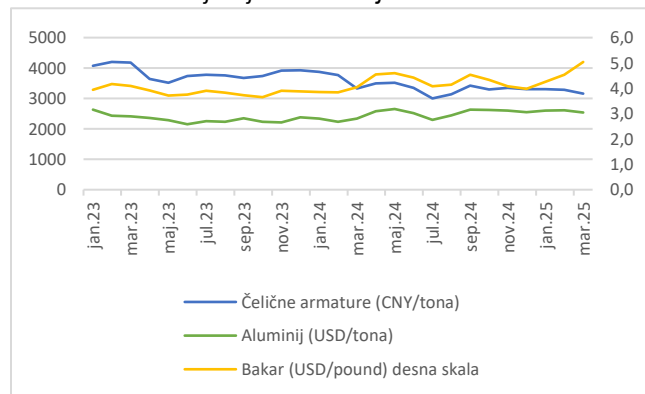
Grafikon 4: Kretanje cijena energenata na tržištu

Izvor: <https://tradingeconomics.com>

Na evropskom tržištu prirodnog gasa (TTF) na kraju prvog kvartala 2025. godine trgovalo se po cijeni od 40,48 EUR/MW, koja je u odnosu na kraj prethodnog kvartala niža za 19,8%. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, cijena je viša za 48,1%. a u odnosu na kraj prethodnog kvartala viša za 28,5%. Nedavne novosti o napretku postignutom u vezi sa sporazumom EU o ciljevima za punjenje skladišta prirodnog gasa, koji bi zemljama EU dao veću fleksibilnost u ispunjavanju cilja od 90% za sljedeću zimu, doprinijele su smanjenju cijena gasa u tekućem kvartalu.

Grafikon 5: Kretanje cijena industrijskih roba na tržištu

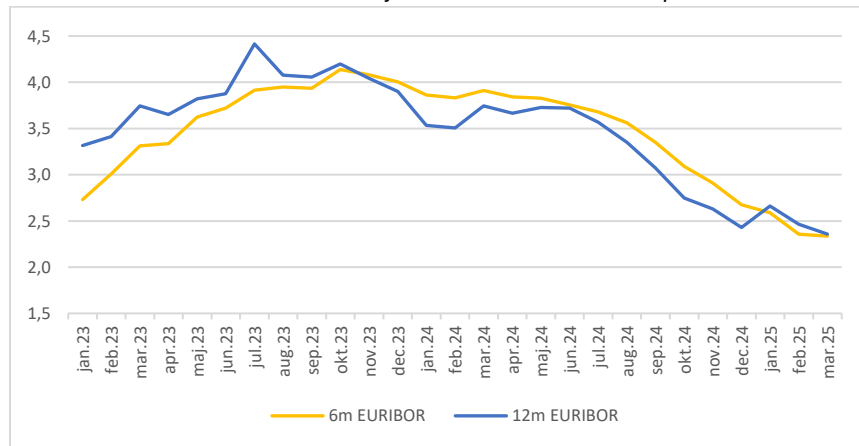

Izvor: <https://tradingeconomics.com>

Cijene odabranih industrijskih roba na tržištu tokom prvog kvartala 2025. godine zabilježila su različita kretanja. Cijena bakra na kraju marta iznosila je 5,04 američkih dolara po funti (1 funta = 0,453592 kg), što je u odnosu na kraj prethodnog kvartala viša za 26,6%. Cijena čelične armature i aluminija na kraju marta su niže za 4,6% i 0,6%, respektivno.

Ključne kamatne stope Evropske centralne banke tokom prvog kvartala 2025. godine su dodatno smanjene za 0,50 indeksnih poena, što je uslovilo i smanjenje EURIBOR kamatnih stopa. Na kraju prvog kvartala, 12-mjesečni EURIBOR iznosio je 2,358%, što je za 0,073 pp niže u odnosu na kraj prethodnog kvartala, dok je 6-mjesečni EURIBOR iznosio 2,336%, što je za 0,339 pp niže u odnosu na kraj prethodnog kvartala.

Grafikon 6: Kretanje EURIBOR kamatnih stopa

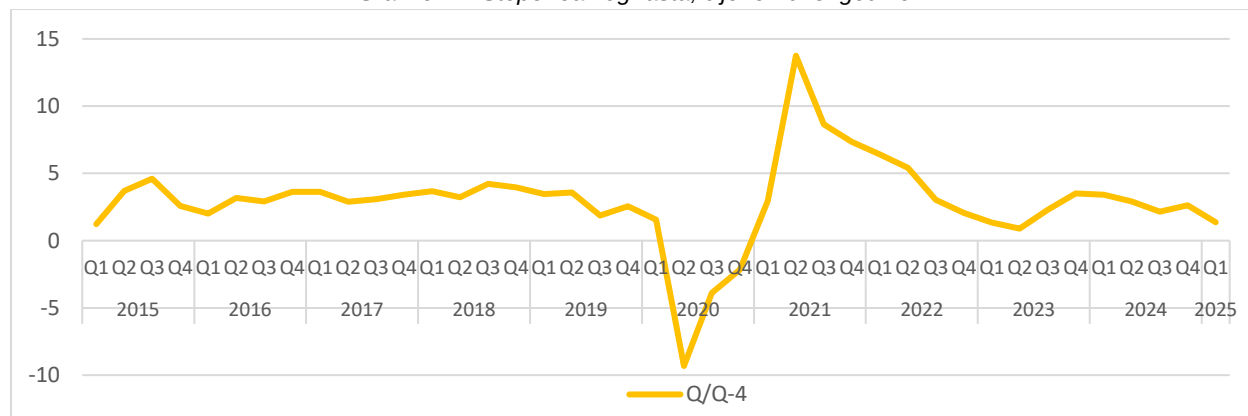
Izvor: <https://www.euribor-rates.eu/>

2. REALNI SEKTOR

2.1. Bruto domaći proizvod

U prvom kvartalu 2025. godine nastavljen je umjeren rast ekonomske aktivnosti u FBiH. To je već 17. kvartal zaredom pozitivne stope kretanja BDP-a.

Grafikon 7: Stope realnog rasta, cijene 2015. godine

Izvor: Federalni zavod za statistiku

U prvom kvartalu 2025. godine, nominalni bruto domaći proizvod iznosio je 8.418,6 mil. KM, dok je realni bruto domaći proizvod, u cijenama prethodne godine iznosio 8.170,9 mil. KM. Bruto domaći proizvod, lančano povezane vrijednosti u cijenama iz 2021. godine iznosio je 6.566,6 mil. KM (prva procjena).

Realni rast BDP-a u prvom kvartalu u 2025. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine iznosio je 1,4% (Tabela 1). Posmatrano po područjima KD BiH 2010, a vezano uz komponente koje su najviše utjecale na rast, izdvajaju se Stručne, naučne i tehničke djelatnosti i Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (M i N zbirno) sa rastom od 7,7%, F – Građevinarstvo sa rastom od 4,4% i J - Informacije i komunikacije sa 4,0% realnog rasta bruto dodane vrijednosti.

Realni pad bruto dodane vrijednosti od 0,4% zabilježen je u djelatnostima Vađenje ruda i kamena, Prerađivačka industrija, Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, Snabdijevanje vodom (B,C,D,E zbirno), u najvećoj mjeri uzrokovan padom BDV-a u Prerađivačkoj industriji (C) od 0,7%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod, stope realnog rasta

	2022				2023				2024 ¹⁾				2025 ¹⁾			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Nedesezonirani podaci, Q/Q-4	6,4	5,4	3,0	2,1	1,4	0,9	2,3	3,5	3,4	2,9	2,2	2,6	1,4			
Desezonirani podaci, Q/Q-1	1,7	0,6	-0,3	0,1	0,8	0,4	1,2	0,8	0,8	0,5	0,2	0,9	0,1			
Finalni trend, Q/Q-1	0,9	0,3	-0,1	0,1	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,4			

1) Procjena

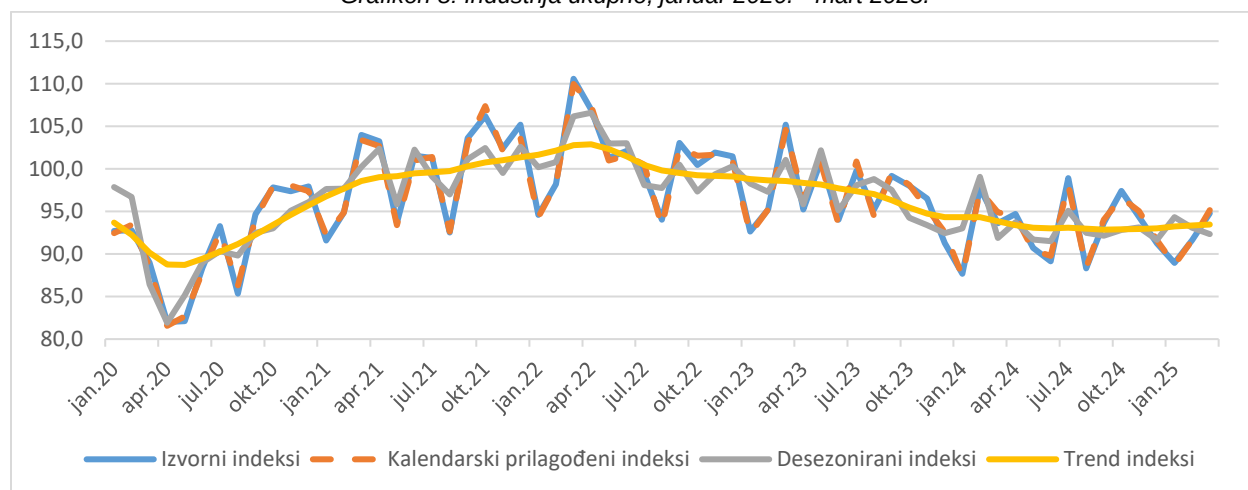
Izvor: Federalni zavod za statistiku

2.2. Industrijska proizvodnja

Neuvjerljiv ekonomski rast i industrijski izgledi u EU, dodatno otežani globalnim geopolitičkim nestabilnostima, novonastalim problemima u trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama (najava carina za europsku robu) uticali su na smanjenje tražnje na tržištima naših glavnih trgovinskih partnera, što se ogleda u blagoj stagnaciji obima industrijske proizvodnje¹ u prvom kvartalu 2025. godine.

Ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u FBiH u martu 2025. godine manja je za 0,9% u odnosu na februar 2025. godine što može ukazivati na kratkoročnu stagnaciju proizvodne aktivnosti. Kalendarski prilagođena industrijska proizvodnja u martu 2025. godine veća je za 0,3% u odnosu na mart 2024. godine, što upućuje na blago poboljšanje u godišnjem poređenju (Grafikon 8).

Grafikon 8: Industrija ukupno, januar 2020. - mart 2025.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

U prvom kvartalu 2025. godine, u odnosu na prethodni kvartal, ukupna sezonski prilagođena industrijska proizvodnja veća je za 0,8% (Tabela 2). Zabilježen je rast obima industrijske proizvodnje u svim područjima klasifikacije djelatnosti, najviše u djelatnostima Rudarstva (2,6%), Prerađivačkoj industriji (1,3%), dok je rast u djelatnostima Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom 0,1%.

Tabela 2. Industrijska proizvodnja, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene)

	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Industrija ukupno	0,9	1,8	-5,2	0,2	-0,1	-1,2	0,4	-4,9	1,4	-2,5	1,0	-0,8	0,8			
Vađenje ruda i kamena	3,0	4,8	-6,5	-7,2	-3,1	1,6	-1,1	-3,9	0,1	-7,2	8,7	-4,7	2,6			
Prerađivačka industrija	3,0	1,1	-4,5	2,1	-1,2	-3,2	2,2	-5,1	1,5	-3,4	-0,4	0,1	1,3			
Proiz. i opskrba el. energijom i plin	-9,5	1,3	-9,4	-3,1	6,9	8,3	-9,0	-3,3	3,7	2,8	4,7	-4,3	0,1			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

¹ Fizički obim industrijske proizvodnje izražava se indeksom, usklađen je s međunarodnim propisima i izračunava se pomoću Laspeyresove formule

U prvom kvartalu 2025. godine, ukupna kalendarski prilagođena industrijska proizvodnja manja je za 1,5% u odnosu na prvi kvartal 2024. godine (Tabela 3). Zabilježeni pad obima industrijske proizvodnje rezultat je pada obima proizvodnje u djelatnostima Rudarstvo (-1,5%) i Prerađivačka industrija (-2,6%), dok je rast zabilježen u Proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom i plinom (3,0%).

Tabela 3. Industrijska proizvodnja, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene)

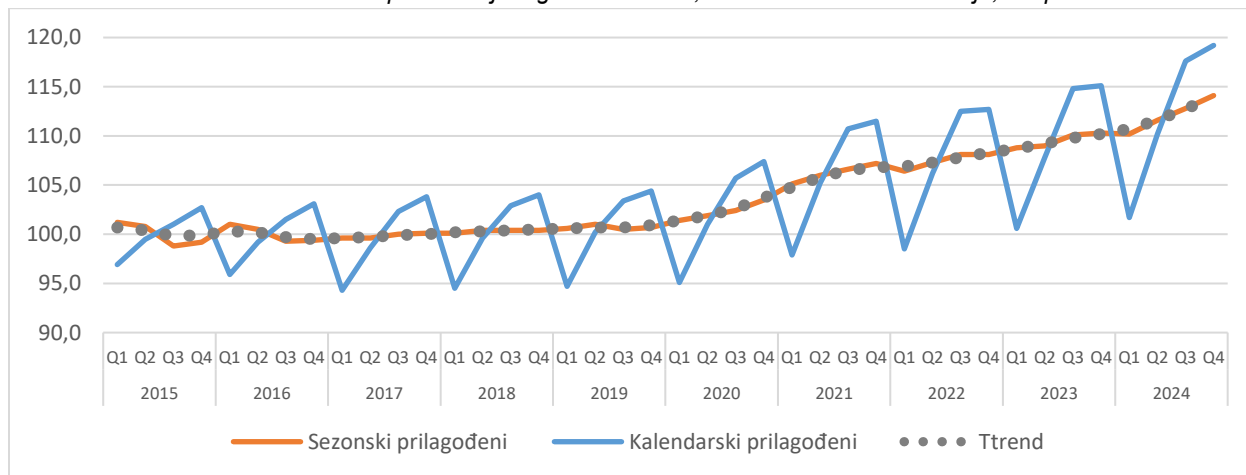
	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Industrija ukupno	4,1	4,3	-0,3	-2,9	-3,4	-6,2	-0,5	-5,9	-4,3	-5,5	-4,9	-1,0	-1,5			
Vađenje ruda i kamena	-7,7	-5,8	-4,0	-6,7	-11,6	-14,9	-9,3	-6,3	-3,4	-12,1	-2,7	-3,8	-1,5			
Prerađivačka industrija	11,4	6,0	1,5	1,3	-2,5	-6,8	-0,1	-7,4	-4,9	-4,9	-7,3	-2,4	-2,6			
Proiz. i opskrba el. energijom i plin	-14,8	0,4	-8,6	-19,7	-5,3	1,7	2,2	1,7	-1,1	-6,3	8,1	7,3	3,0			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

2.3. Građevinarstvo

U strukturi Indeksa² za građevinarstvo – ukupno, u posmatranom kvartalu najveće učešće u ukupnoj građevinskoj aktivnosti imali su objekti visokogradnje sa 41,1%, dok su objekti niskogradnje učestvovali sa 58,9%. Indeksi proizvodnje u građevinarstvu nastavljaju stabilan blagi rast. Povoljni pokazatelji za prvi kvartal tekuće godine su nastavak trenda rasta indeksa u građevinarstvu prethodnih kvartala. Ovakva dinamika govori o otpornosti i dugoročnoj pozitivnoj putanji građevinskog sektora

Grafikon 9: Indeksi proizvodnje u građevinarstvu, kvartalne vremenske serije, ukupno

Izvor: Federalni zavod za statistiku

² Indeks za građevinarstvo ukupno je kompozitni indeks koji se izvodi iz indeksa visokogradnje i niskogradnje i njihovog učešća (strukture) u ukupnoj građevinskoj aktivnosti u posmatranom kvartalu.

Indeksi proizvodnje u građevinarstvu usklađeni su sa EU propisima i preporukama o publikovanju indeksa proizvodnje u građevinarstvu. U skladu s tim, proizvodnja u građevinarstvu se prikazuje kvartalnom stopom promjene izračunatom iz desezoniranih indeksa i godišnjom stopom promjene izračunatom iz kalendarski prilagođenih indeksa. Izračunate serije indeksa proizvodnje u građevinarstvu uporedive su s onim koje objavljuje EUROSTAT

Ukupna desezonirana proizvodnja u građevinarstvu u prvom kvartalu 2025. godine, u poređenju sa prethodnim kvartalom, zabilježila je rast od 0,5%. Posmatrano prema vrsti građevinskih objekata, u istom periodu na objektima visokogradnje zabilježen je rast od 0,4%, a na objektima niskogradnje rast od 0,5% (Tabela 4).

Tabela 4. Proizvodnja u građevinarstvu, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene)

	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Ukupno	-0,4	0,7	0,4	0,1	1,1	0,1	0,7	0,4	0,5	1,0	0,8	0,9	0,5			
Visokogradnja	-0,1	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0	0,2	0,0	0,7	0,7	0,7	0,8	0,4			
Niskogradnja	-0,7	1,1	0,6	0,0	1,6	0,3	1,1	0,6	0,3	1,2	0,7	1,0	0,5			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Ukupna kalendarski prilagođena proizvodnja u građevinarstvu u prvom kvartalu 2025. godine veća je za 3,6%, u poređenju sa istim kvartalom 2024. godine. Posmatrano prema vrsti građevinskih objekata, u istom periodu na objektima visokogradnje zabilježen je rast od 2,5%, a na objektima niskogradnje rast od 4,2% (Tabela 5).

Tabela 5. Proizvodnja u građevinarstvu, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene)

	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Ukupno	0,7	1,1	1,8	1,1	2,2	1,6	2,2	2,4	1,3	2,3	2,5	3,6	3,6			
Visokogradnja	0,3	0,2	0,2	0,9	1,3	0,8	0,4	0,1	0,4	1,8	2,1	3,4	2,5			
Niskogradnja	0,9	1,7	2,9	1,3	2,9	2,1	3,3	3,9	1,8	2,7	2,7	3,7	4,2			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

2.4. Trgovina

Sezonski prilagođeni ukupan promet trgovaca na malo³ – oblast 47 realno je pao za 2,6% u prvom kvartalu 2025. godine, u odnosu na prethodni kvartal (Tabela 6).

Tabela 6. Trgovina na malo, kvartalne stope promjena, Q/Q-1 (sezonski prilagođene)

	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Promet trgovaca na malo, nominalno	9,0	3,9	1,1	2,7	1,7	2,1	3,3	1,7	2,1	1,2	-0,1	1,2	-2,7			
Promet trgovaca na malo, realno	4,2	-1,9	-0,7	1,5	2,0	1,6	2,4	2,1	1,8	0,8	0,4	0,7	-2,6			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

³ Indeks prometa trgovine na malo obuhvata aktivnosti preprodaje robe krajnjim potrošačima za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvima. Indeks prikazuje promjene nivoa ostvarenog prometa (nominalne i realne vrijednosti). Primjenjuje se i za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje stanovništva kao i pri izračunu nacionalnih računa. Nominalni indeksi prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama, a realni indeksi prikazuju kretanje prometa u stalnim cijenama. Realni indeksi dobiveni su deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim indeksom potrošačkih cijena (CPI-Consumer price Index).

Kalendarski prilagođeni ukupan promet trgovaca na malo - oblast 47 realno je pao za 2,4% u prvom kvartalu 2025. godine, u odnosu isti kvartal 2024. godine (Tabela 7).

Tabela 7. Trgovina na malo, kvartalne stope promjena, Q/Q-4 (kalendarski prilagođene)

	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Promet trgovaca na malo, nominalno	20,9	21,3	14,5	17,5	10,0	8,1	9,9	9,1	9,4	8,8	5,0	4,6	-1,4			
Promet trgovaca na malo, realno	11,1	5,9	-0,7	3,2	0,7	4,8	7,1	8,5	7,8	7,8	5,5	4,3	-2,4			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Ukupan izvorni neprilagođeni promet od trgovine na malo u martu 2025. godine pao je za 4,3% u odnosu na mart 2024. godine. Najveći uticaj na nominalni neprilagođeni promet u martu 2025. godine u odnosu na na mart 2024. godine imale su: Nespecijalizirane prodavnice živežnim namirnicama u iznosu od 5,0% i uticajem od 1,8%; Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni predmeti u iznosu od 8,0% i uticajem od 0,4%; Ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavnicama 16,4% i uticajem od 0,6%.

2.5. Ostale uslužne djelatnosti

U prvom kvartalu 2025. godine, ukupni sezonski prilagođeni promet ostalih uslužnih djelatnosti⁴ rastao je za 1,5%, u odnosu na prethodni kvartal (Tabela 8). Za isti period, sezonski prilagođeni promet u području I – Hotelijerstvo i ugostiteljstvo bilježi pad od 0,2%. Najveći rast desezoniranog prometa od 12,8% zabilježen je u području N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti.

Kalendarski prilagođeni ukupan promet ostalih uslužnih djelatnosti u prvom kvartalu 2025. godine bilježi rast od 8,7% u odnosu na isti kvartal 2024. godine (Tabela 8). Najveći rast kalendarski prilagođenog prometa zabilježen je u području N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti od 18,3% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

U ukupnom prometu ostalih uslužnih djelatnosti, najveće učešće ostvareno je u području J – Informacije i komunikacije (47,2%) i području M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (23,5%). Učešće svih ostalih djelatnosti je 29,3%.

⁴ Jedinice posmatranja ostalih uslužnih djelatnosti su su poslovni subjekti sa glavnom (pretežnom) djelatnošću u oblasti H53 - Poštanske i kurirske djelatnosti i područjima I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo); J – Informacije i komunikacije; M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75) i N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti. Prati se promet u redovnoj kvartalnoj periodici. Promet obuhvata vrijednost svih prodatih usluga i roba na tržištu u bez obzira na to jesu li naplaćene i nezavisno od toga od koje djelatnosti je ostvaren. Iz prometa se isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV), prodaja osnovnih sredstava, te drugi vanredni i finansijski prihodi. Metodološka osnova: <https://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/11/Metodolosko-uputstvo-Kvartalni-indikatori-za-ostale-usluzne-djelatnosti.pdf>

Tabela 8. Ostale uslužne djelatnosti, kvartalne stope promjena

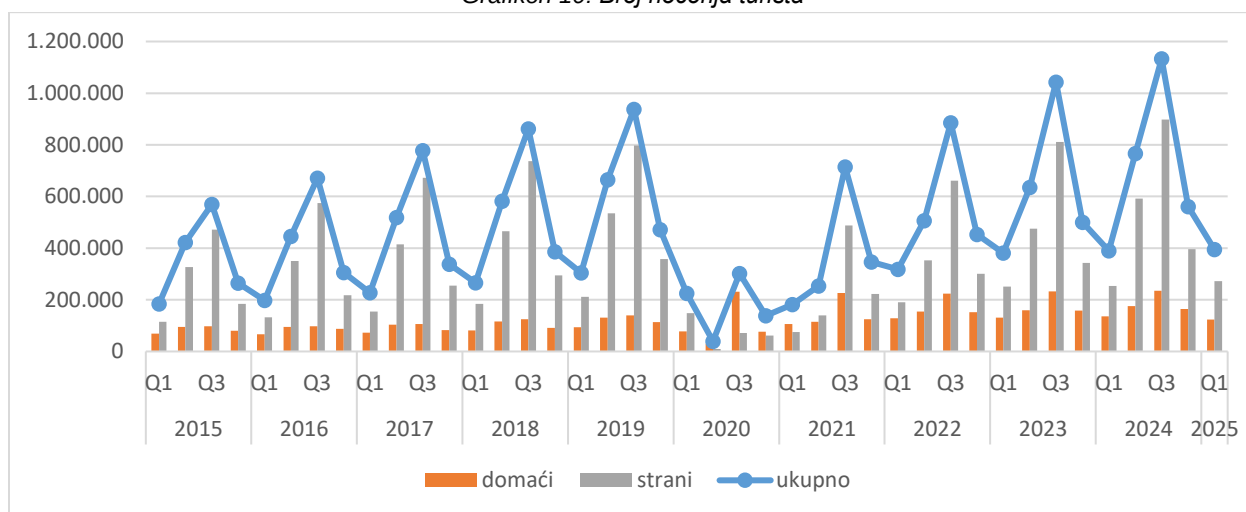
	2022				2023				2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Desezonirani podaci, Q/Q-1	9,0	4,9	7,1	0,2	4,6	-0,3	4,1	-0,4	9,3	0,4	2,3	4,8	1,5			
Nedesezonirani podaci, Q/Q-4	23,3	25,0	22,0	22,6	16,9	12,1	8,9	7,5	12,7	14,7	12,4	16,6	8,7			

Izvor: Federalni zavod za statistiku

2.6. Turizam

Ukupan broj noćenja turista u prvom kvartalu 2025. godine iznosio je 395.348, što je za 1,5% više u odnosu na prvi kvartal 2024. godine, a u odnosu na prethodni kvartal manje za 29,5%. Učešće domaćih turista u noćenjima iznosilo je 31,3%, a stranih turista 68,7%.

Grafikon 10: Broj noćenja turista

Izvor: Federalni zavod za statistiku

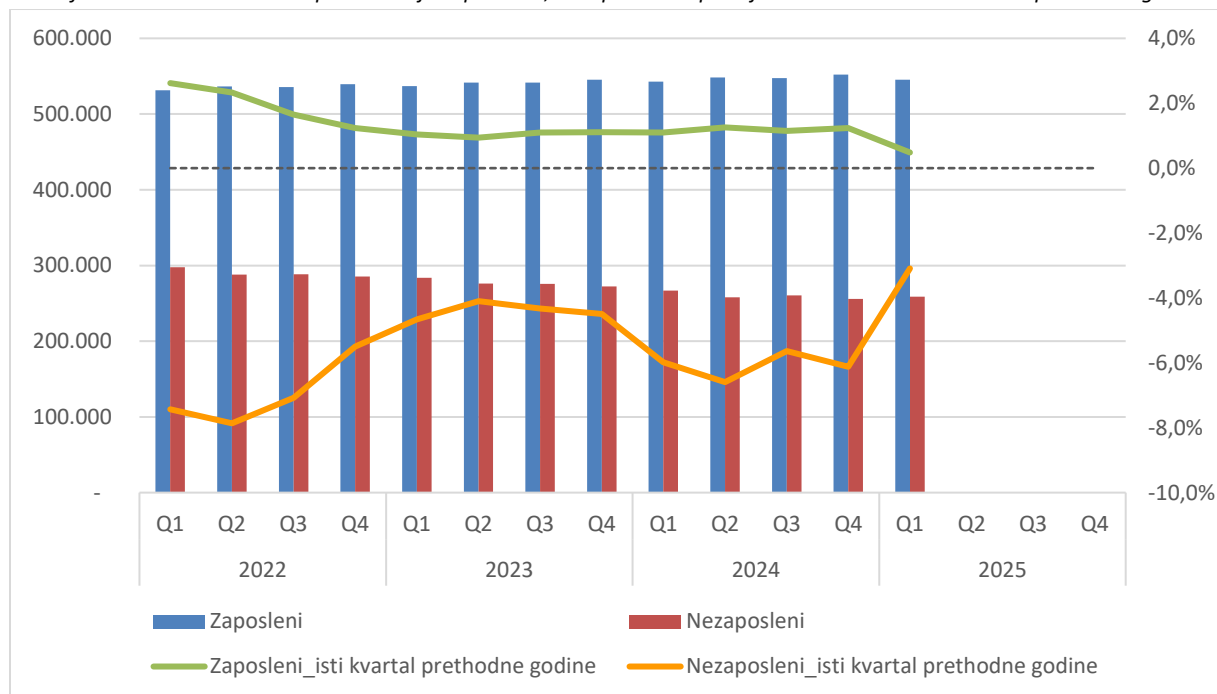
2.7. Zaposlenost

Od 1. januara 2025. godine počela je primjena odluke Vlade Federacije BiH o povećanju minimalne plate na 1.000 KM, što predstavlja jedan od najznačajnijih poteza Vlade. Ova mjera je imala za cilj poboljšanje životnog standarda radnika, ali i poticanje većeg uključivanja radno sposobnog stanovništva na tržište rada, posebno u sektorima sa nižim primanjima, te zadržavanje radne snage unutar zemlje.

U periodu od 2022. do 2025. godine, prema administrativnim podacima, broj zaposlenih lica porastao je za 2,6%, dok je broj nezaposlenih smanjen za 13,1%. Navedena razlika u intenzitetu promjena ukazuje na to da smanjenje nezaposlenosti nije rezultat isključivo porasta zaposlenosti, već i drugih faktora koji utiču na kretanje broja nezaposlenih. Značajan dio osoba je tokom navedenog perioda izašao iz evidencije nezaposlenih bez da su zasnovali radni odnos.

U Federaciji BiH prisutna je izražena sezonska zaposlenost, što znači da broj zaposlenih varira tokom godine u skladu sa sezonskim aktivnostima. U prvom kvartalu 2025. godine zabilježen je pad zaposlenosti u odnosu na prethodni kvartal, što je tipično za zimski period kada opada obim rada u građevinarstvu, turizmu i poljoprivredi. Prema administrativnim podacima Federalnog zavoda za statistiku, prosječan broj zaposlenih u prvom kvartalu 2025. godine iznosio je 545.294 lica. U poređenju s prethodnim kvartalom zabilježen je pad zaposlenosti za 6.802 lica, odnosno 1,2%, dok je u odnosu na isti kvartal prethodne godine evidentiran porast od 2.616 lica, što predstavlja povećanje od 0,5%.

Grafikon 11: Administrativni podaci broja zaposlenih, nezaposlenih i promjene u odnosu na isti kvartal prethodne godine

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Istovremeno, prosječan broj nezaposlenih⁵ u prvom kvartalu 2025. godine iznosio je 258.674 lica. Ovaj broj je u poređenju s prethodnim kvartalom veći za 2.849 lica, odnosno za 1,1%. U poređenju sa prvim kvartalom prethodne godine, broj nezaposlenih je manji za 8.254 lica, što predstavlja smanjenje od 3,1%.

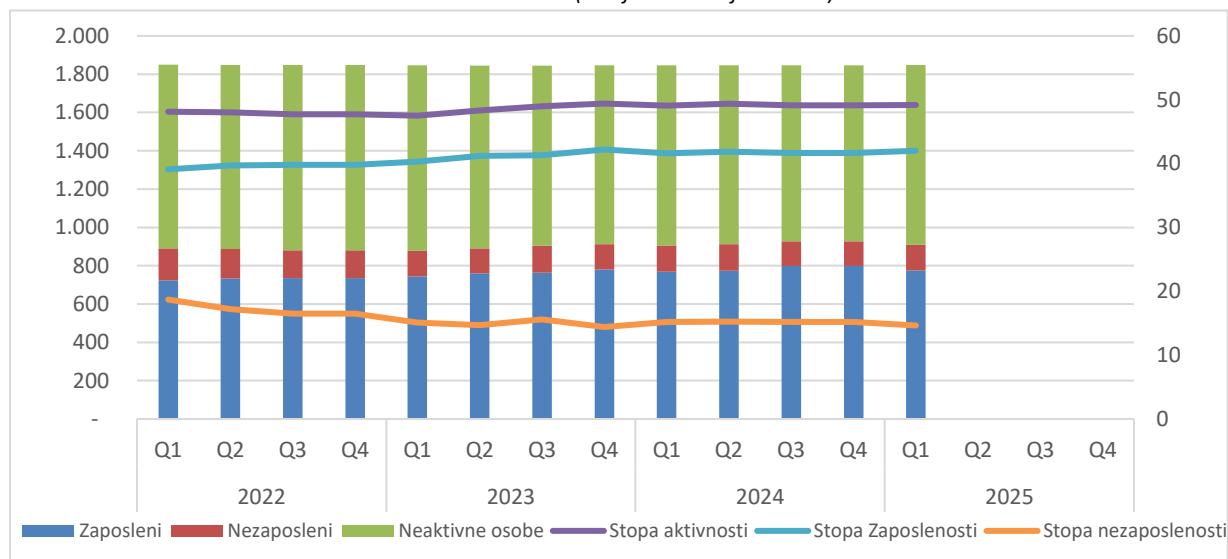
Prema anketnim podacima Federalnog zavoda za statistiku, stopa aktivnosti radno sposobnog stanovništva u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2025. godine iznosila je 49,2%. U odnosu na prethodni kvartal zabilježen je blagi porast od 0,1 p.p., dok je u poređenju s istim kvartalom prethodne godine stopa aktivnosti također viša za 0,1 p.p.

Stopa zaposlenosti u prvom kvartalu 2025. godine iznosila je 42,0%. U poređenju s prethodnim kvartalom veća je za 0,3 p.p., dok je u odnosu na isti kvartal prethodne godine evidentirano povećanje od 0,4 p.p.

⁵ Administrativni podaci broja zaposlenih i nezaposlenih prema evidenciji FZS i FZZZ.

Stopa nezaposlenosti iznosila je 14,6%, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodni kvartal za 0,6 p.p. U poređenju sa prvim kvartalom prethodne godine, ova stopa je manja za 0,6 p.p.

Grafikon 12: Stopa aktivnosti, stopa zaposlenosti i stopa nezaposlenosti (desna skala); anketni broj zaposlenih, nezaposlenih i neaktivnih osoba (u hiljadama – lijeva skala)

Izvor: Federalni zavod za statistiku

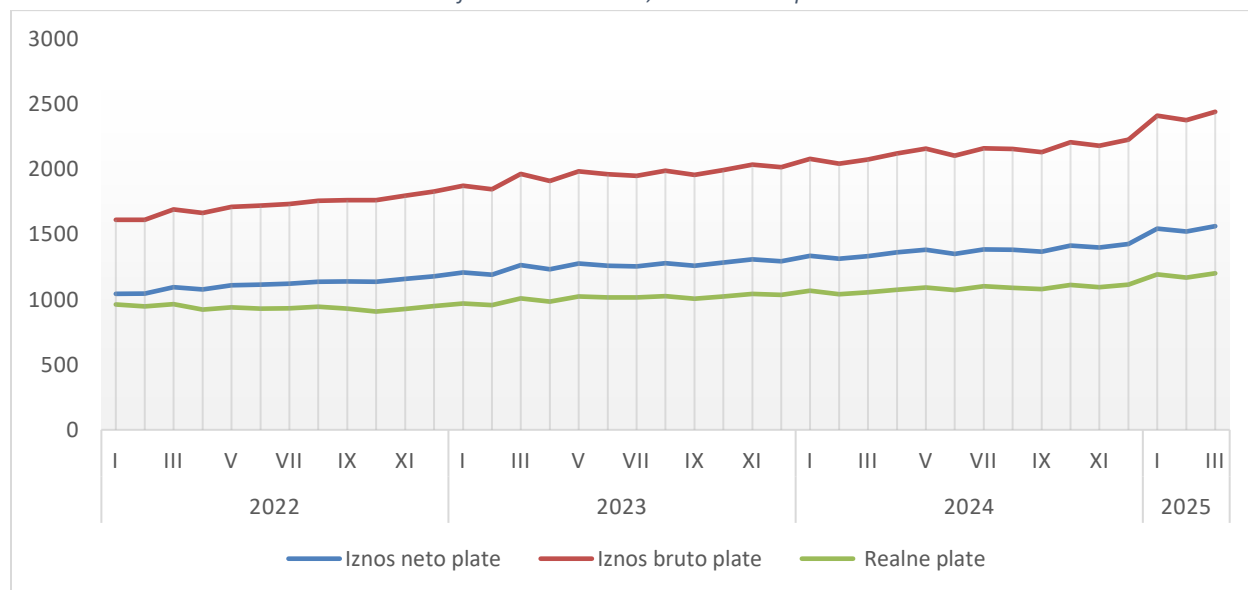
2.8. Plate

Povećanje prosječne plate u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2025. godine direktno je povezano s odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju minimalne plate u iznosu od 1.000 KM, koja je stupila na snagu 1. januara 2025. godine. Prosječna mjesečna neto plata u martu 2025. godine iznosila je 1.565 KM, dok je prosječna bruto plata u istom mjesecu iznosila 2.444 KM. U odnosu na isti period prethodne godine, prosječna neto plata veća je za 230 KM, odnosno za 17,2%.

Realna plata⁶, u martu 2025. godine iznosila je 1.203 KM, što predstavlja povećanje od 146 KM, odnosno 13,8% u odnosu na mart prethodne godine. Na mjesečnom nivou, prosječna nominalna neto plata zabilježila je rast od 1,0%, dok je prosječna bruto plata porasla za 1,1%. Istovremeno, realna plata bilježi mjesečni rast po stopi od 0,6% (Grafikon 13)

⁶ Neto plata prilagođena stopi inflacije, izračunata pomoću indeksa potrošačkih cijena (CPI bazna godina 2015.)

Grafikon 13: Iznos neto, bruto i realne plate

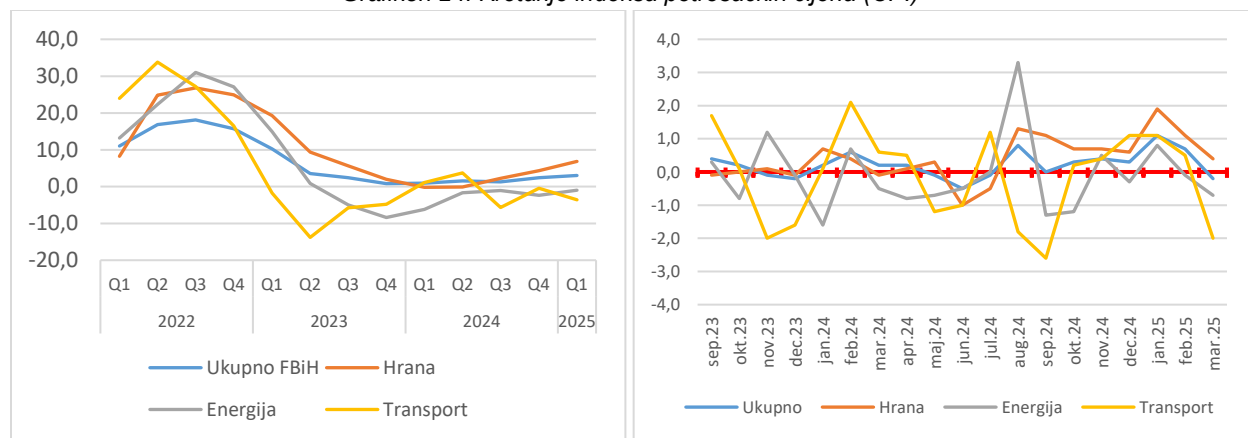
Izvor: Federalni zavod za statistiku

3. CIJENE

Tokom prvog kvartala 2025. godine u FBiH u zabilježene su umjereno promjene potrošačkih cijena. Posmatrano u odnosu na prethodni mjesec, u januaru 2025. godine cijene su u prosjeku porasle za 1,1%, u februaru 2025. godine cijene su rasle za 0,7%, dok je u martu zabilježen pad cijena za 0,2%. Posmatrano po odjeljima koji imaju najveću relativnu važnost, u martu 2025. godine zabilježeno je povećanje cijena hrane za 0,4%, dok su cijene transporta i energije smanjene za 2,0% i 0,7%, respektivno.

U odnosu na isti mjesec prethodne godine, u januaru 2025. godine cijene su u prosjeku porasle za 3,0%, cijene hrane su porasle za 6,8%, dok su cijene energije i transporta niže za 1,0% i 3,6% respektivno.

Grafikon 14: Kretanje indeksa potrošačkih cijena (CPI)*

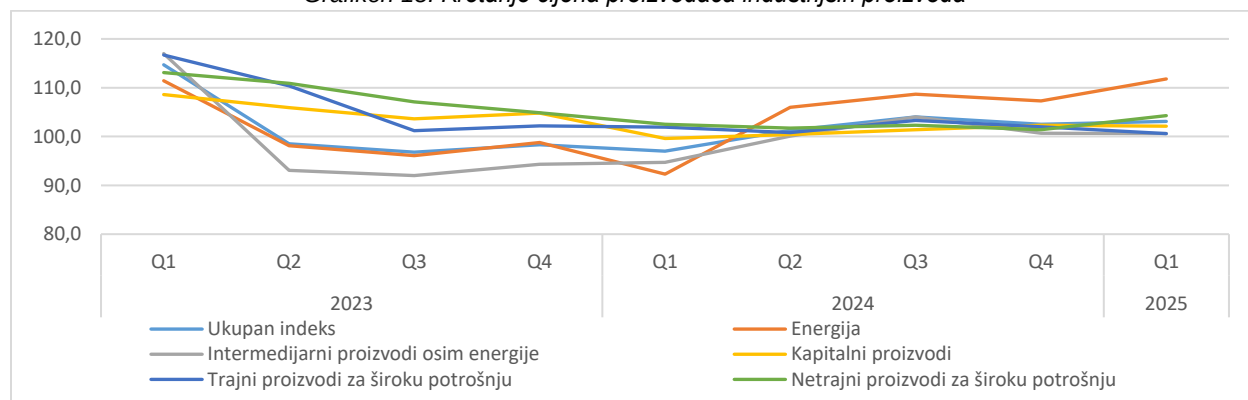
Izvor: Federalni zavod za statistiku

*Lijevo – promjene u odnosu na isti kvartal prethodne godine (posljednji mjesec u kvartalu, bazna godina 2015)

Desno – promjene u odnosu na prethodni mjesec (bazna godina 2015)

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u martu 2025. godine su u prosjeku zabilježile rast od 3,1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Rast cijena zabilježen je kod svih industrijskih grupacija, pa su cijene energije porasle za 11,8%, intermedijarnih proizvoda za 0,6%, kapitalnih proizvoda za 2,1%, trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,6% i 4,3% respektivno.

Grafikon 15: Kretanje cijena proizvođača industrijskih proizvoda

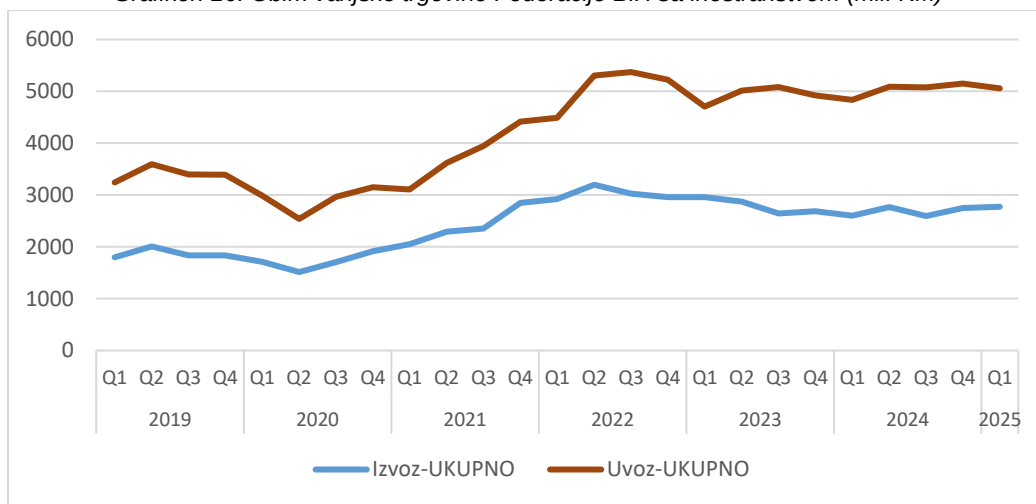

Izvor: Federalni zavod za statistiku

4. TRGOVINSKA RAZMJENA FBIH SA INOZEMSTVOM

Federacija BiH je u prvom kvartalu 2025. godine zabilježila rast izvoza i smanjenje uvoza u odnosu na prethodni kvartal. Ukupan izvoz u prvom kvartalu 2025. godine iznosio je 2,77 mlrd. KM, što je više za 25,1 mil. KM ili za 0,1%, dok je ukupan uvoz iznosio 5,06 mlrd. KM, što je manje za 88,9 mil. KM ili 1,7%. Time je vanjskotrgovinski deficit smanjen za 114,0 mil. KM u odnosu na prethodni kvartal.

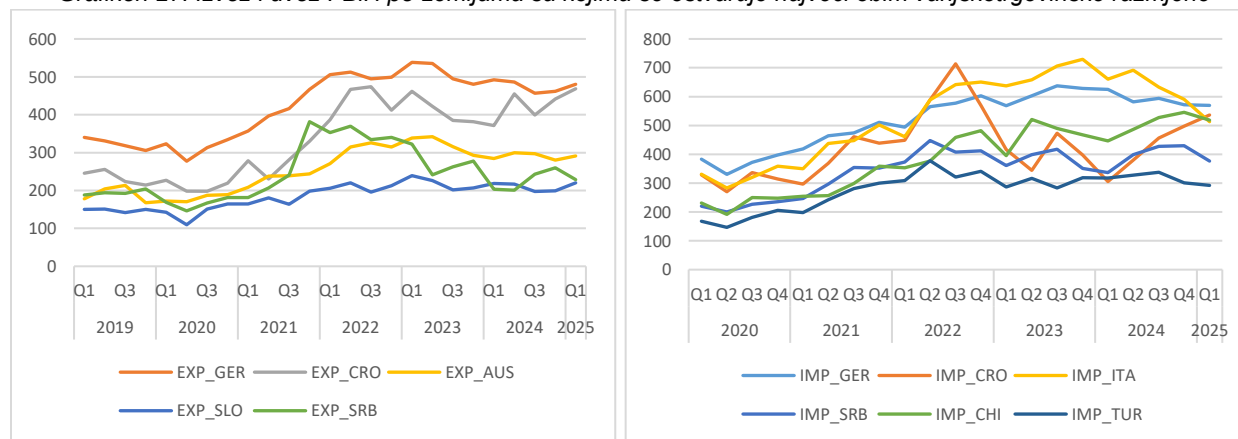
Grafikon 16: Obim vanjske trgovine Federacije BiH sa inostranstvom (mil. KM)

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Posmatrano po zemljama sa kojima FBiH ostvaruje najveći udio robne razmjene, u prvom kvartalu 2025. godine najviše je izvezeno u Njemačku (480,5 mil. KM), što je za 18,3 mil. KM ili 4,0% više u odnosu na prethodni kvartal, te u Hrvatsku (468,46 mil. KM), za 27,2 mil. KM ili 6,2% više u odnosu na prethodni kvartal. Smanjenje izvoza u prvom kvartalu 2025. godine zabilježeno je jedino prema Srbiji (za 31,0 mil. KM ili 11,9%) u odnosu na prethodni kvartal.

Grafikon 17: Izvoz i uvoz FBiH po zemljama sa kojima se ostvaruje najveći obim vanjskotrgovinske razmjene

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Najveći uvoz FBiH u prvom kvartalu 2025. godine ostvaren je iz Njemačke, u vrijednosti od 569,2 mil. KM, što je u odnosu na prethodni kvartal manje za 2,6 mil. KM ili 0,5%, potom iz Hrvatske (536,0 mil. KM), što je u odnosu na prethodni kvartal više za 38,1 mil. KM ili 7,7%.

U odnosu na prvi kvartal prethodne godine, ukupan izvoz veći je za 173,6 mil. KM ili za 6,7%, dok je uvoz veći za 226,4 mil. KM ili 4,7%. Posmatrano po zemljama, u odnosu na isti kvartal prethodne godine smanjenje izvoza zabilježeno je prema Njemačkoj za 11,5 mil. KM ili 2,3%, dok je prema ostalim najznačajnijim izvoznim partnerima zabilježen porast izvoza, i to prema Austriji za 6,2 mil. KM ili 2,2%, Sloveniji za 2,1 mil. KM ili 1,0%, Srbiji za 25,2 mil. KM ili 12,4%, Italiji za 3,7 mil. KM ili 2,2% i Hrvatskoj za 97,1 mil. KM ili 26,1%.

Smanjenje uvoza u odnosu na prvi kvartal prethodne godine ostvareno je iz Italije i Njemačke za 22,2% i 8,9% respektivno, dok je povećanje uvoza ostvareno iz Hrvatske (za 75,6%), Austrije (7,0%), Srbije (11,9%) i Kine (16,1%).

5. FISKALNA POLITIKA

Javni prihodi

Javnim prihodima smatraju se porezni prihodi, doprinosi, neporezni prihodi i ostali prihodi⁷. Prikupljenim javnim prihodima vrši se finansiranje javne potrošnje Federacije BiH, kantona, jedinica lokalne samouprave, vanbudžetskih fondova, nadležnih tijela za ceste i ostalih korisnika javnih prihoda u Federaciji BiH.

Ukupni javni prihodi u prvom kvartalu 2025. godine u FBiH iznose 3.391,4 mil. KM, što predstavlja pad za 22,8 mil. KM ili 0,7% u odnosu na prethodni kvartal, a rast za 307,1 mil. KM ili 10% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

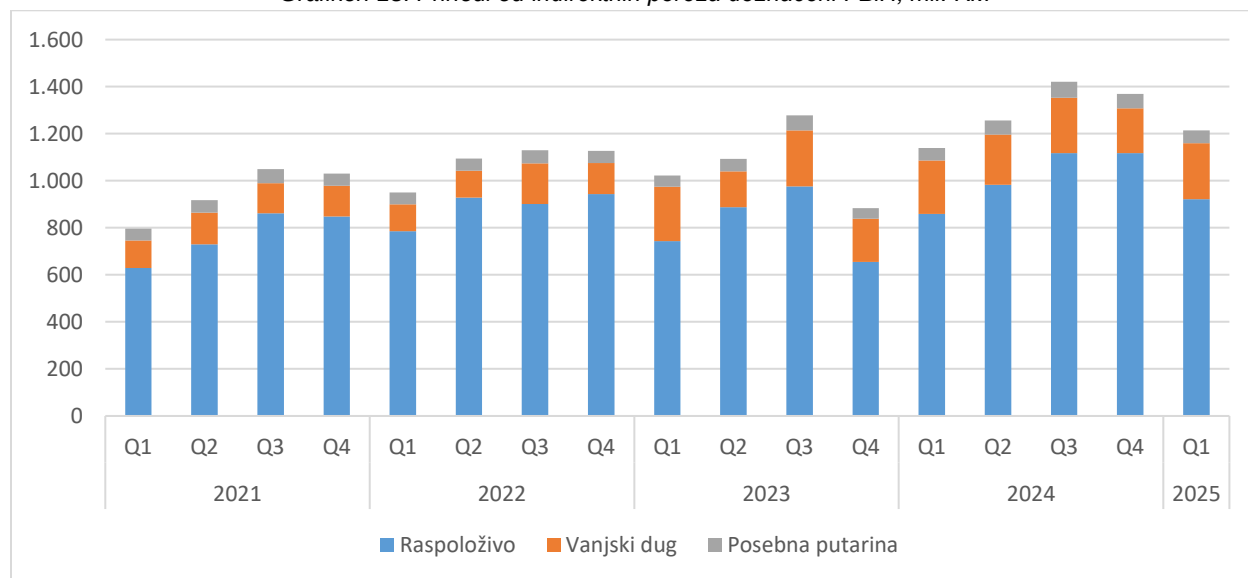
5.1. Prihodi od indirektnih poreza

Ukupno raspoređeni prihodi od indirektnih poreza FBiH u prvom kvartalu 2025. godine iznose 1.214 mil. KM, što je niže za 155 mil. KM ili 11% u odnosu na prethodni kvartal, a više za 75 mil. KM ili 6,6% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Od ukupnih prihoda za FBiH, raspoloživa sredstva iznose 922 mil. KM, što je niže za 195 mil. KM ili 17,5% u odnosu na prethodni kvartal, a više za 63 mil. KM ili 7,3% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Sredstva namijenjena za otplatu vanjskog duga te sredstva po osnovu posebne cestarine za izgradnju autocesta i drugih cesta su skoro na istom nivou kao istog kvartala prethodne godine, i iznose 238 mil. KM i 54 mil. KM, respektivno.

Grafikon 18: Prihodi od indirektnih poreza doznačeni FBiH, mil. KM

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

⁷ Ostali prihodi utvrđeni zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave

5.2. Prihodi od direktnih poreza

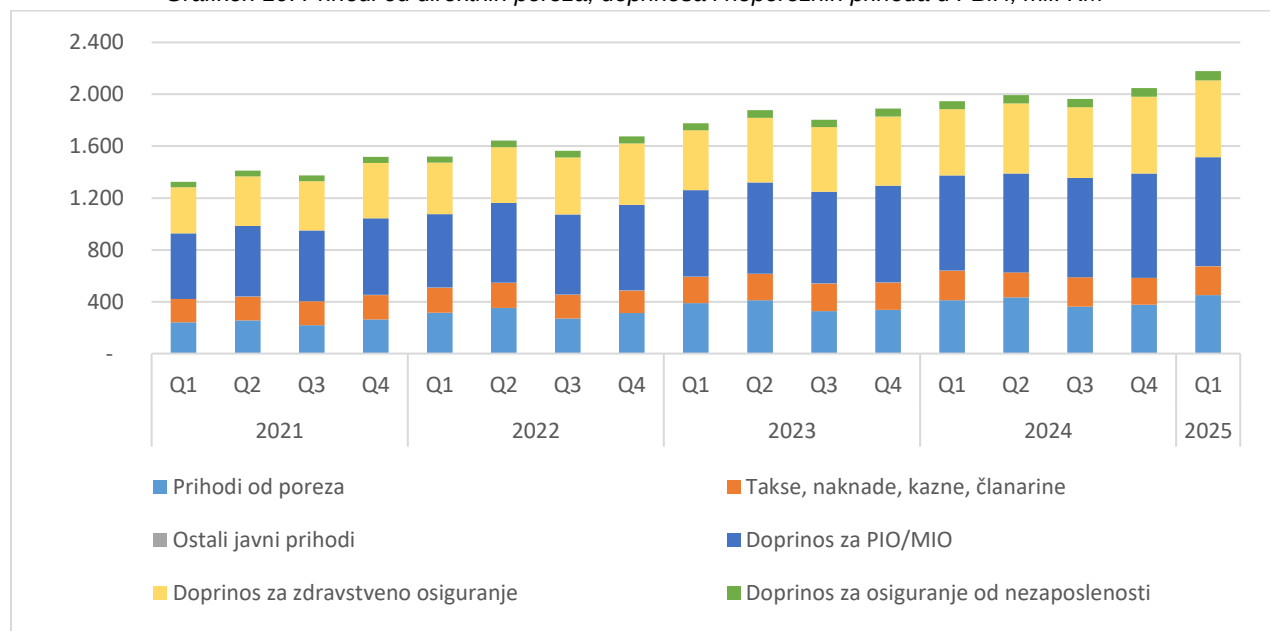
Prema podacima Porezne uprave FBiH, u prvom kvartalu 2025. godine naplaćeni su javni prihodi u ukupnom iznosu od 2.177,7 mil. KM, što je više za 232,3 mil. KM ili 11,9% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Najveće učešće u ukupnoj naplati ima Kanton Sarajevo (37,02%), a najmanje Posavski kanton (1,07%).

Od ukupno naplaćenih prihoda Porezne uprave FBiH, najveći udio imaju prihodi od doprinosa⁸ (69%). Ukupni doprinosi u prvom kvartalu 2025. godine iznose 1.502,4 mil. KM, što predstavlja rast za 40,1 mil. KM ili 2,7% u odnosu na prethodni kvartal. U odnosu na isti kvartal prethodne godine, prihodi od doprinosa bilježe rast u iznosu od 196,5 mil. KM ili 15%.

Prihodi od direktnih poreza⁹ iznose 451,7 mil. KM i viši su u odnosu na prethodni kvartal za 74,2 mil. KM ili 19,7%. Prihodi od taksi, naknada, kazni i članarina iznose 222,5 mil. KM i, u odnosu na prethodni kvartal, viši su za 15,9 mil. KM ili 7,7%.

U strukturi prihoda od doprinosa najveći udio imaju prihodi od doprinosa za PIO (55,8%), a iznose 838,7 mil. KM. U strukturi prihoda od direktnih poreza najveći udio imaju prihodi od poreza na dohodak (50,3%), a iznose 227,3 mil. KM.

Grafikon 19: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeznih prihoda u FBiH, mil. KM

Izvor: Porezna uprava FBiH

⁸ Doprinosi za PIO, doprinosi za zdravstveno osiguranje, doprinosi za slučaj nezaposlenosti.

⁹ Porez na dohodak, na dobit, porez na promet nepokretnosti, porez na imovinu.

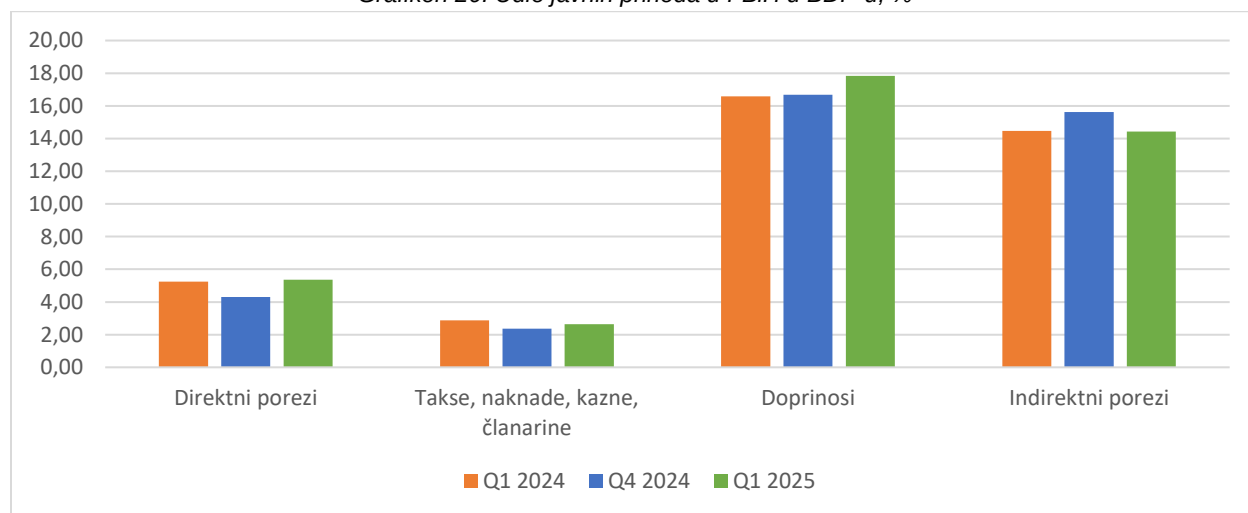
5.3. Udio javnih prihoda u BDP-u

Ukupni javni prihodi u FBiH u prvom kvartalu 2025. godine čine 40,28% BDP-a. U prethodnom kvartalu ovaj udio je iznosio 38,95%.

U ukupnom finansiranju javne potrošnje FBiH, prihodi od indirektnih poreza¹⁰ učestvuju sa 14,42% BDP-a, dok prihodi od direktnih poreza učestvuju sa 5,37% BDP-a.

Doprinosi čine 17,85% BDP-a, a prihodi od taksi, naknada, kazni i članarina čine 2,64% BDP-a.

Grafikon 20: Udio javnih prihoda u FBiH u BDP-u, %

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Porezna uprava FBiH, Federalni zavod za statistiku
Obrada: FZZPR

5.4. Javni dug

Ukupan vanjski i unutrašnji dug u Federaciji BiH sa stanjem na dan 31.03.2025. godine iznosi 6.441,28 mil. KM. Od ukupnog duga, 75,68% odnosi se na vanjski (4.875,06 mil. KM¹¹), a 24,32% na unutrašnji dug (1.566,22 mil. KM).

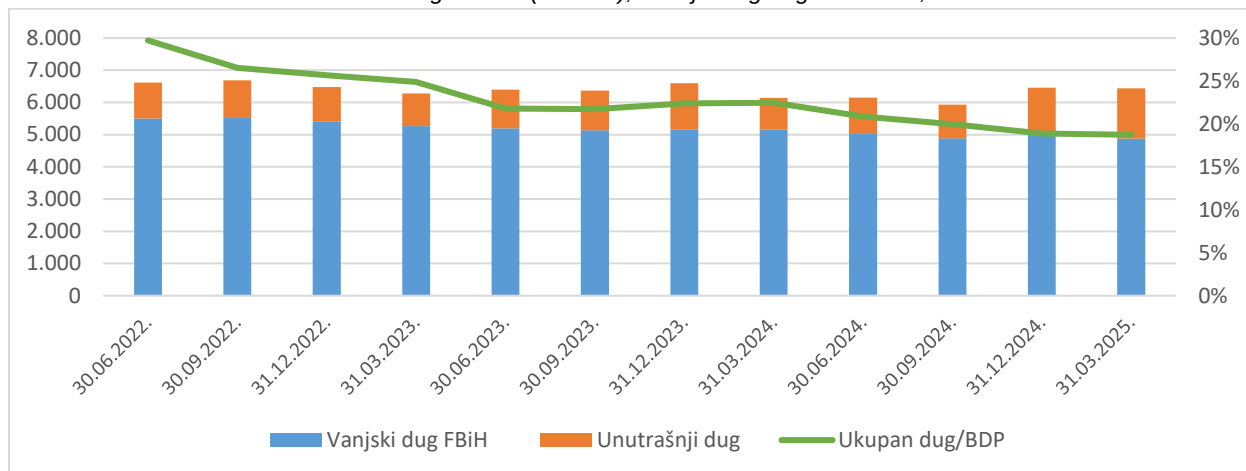
Poredeći sa stanjem ukupnog duga na dan 31.12.2024. godine, bilježi se pad vanjskog duga za 178,68 mil. KM, a rast unutrašnjeg duga za 160,0 mil. KM, što u konačnici rezultira padom ukupnog duga za 18,68 mil. KM.

Udio ukupnog javnog duga u BDP-u ima opadajući trend. Na dan 31.03.2025. godine iznosi 18,7%, što je niže za 0,2 p.p. u odnosu na kraj prethodne godine, a niže za 6,9 p.p. u odnosu na kraj 2022. godine.

¹⁰ Ukupno raspoređeni prihodi FBiH.

¹¹ U ukupnom vanjskom dugu obuhvaćen je i dug krajnjih korisnika kredita na koje je supsidijarno preneseno vanjsko zaduženje.

Grafikon 21: Javni dug u FBiH (mil. KM), udio javnog duga u BDP-u, desna skala

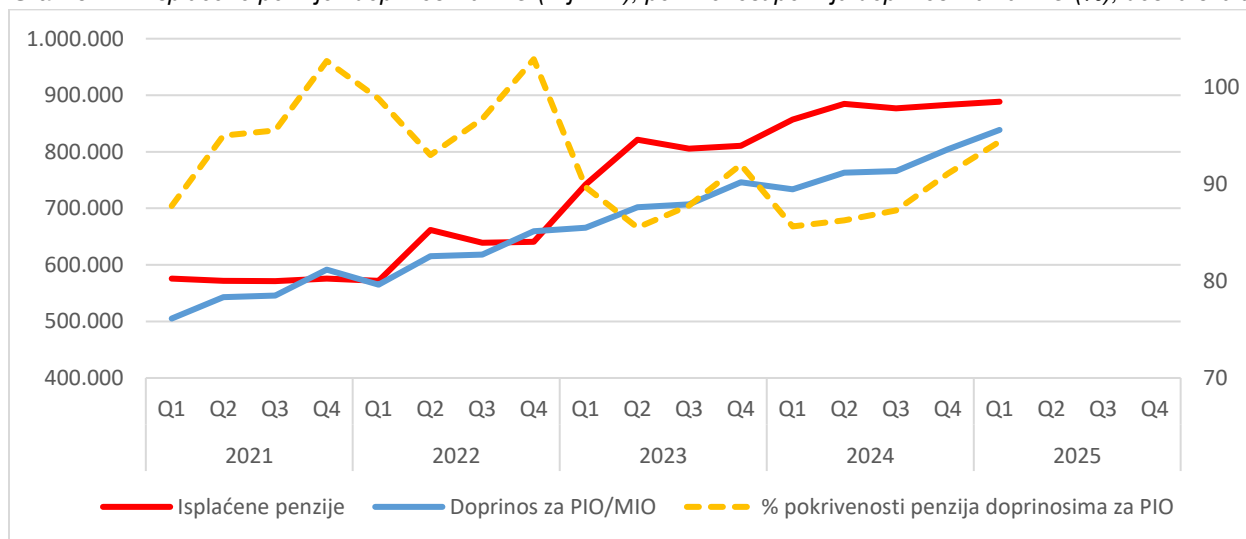

Izvor: Federalno ministarstvo finansija
Obrada: FZZPR

5.5. Penzije i doprinosi

Ukupni iznos isplaćenih penzija¹² bilježi blagi rast u prvom kvartalu 2025. godine u odnosu na prethodni kvartal. Poredeći iznos isplaćenih penzija i naplaćenih doprinosa za PIO/MIO, primjetan je kontinuiran nedostatak u pokrivenosti penzija doprinosima. Bilježi se pozitivan trend u pokrivenosti posljednja četiri kvartala. Naime, u prvom kvartalu 2025. godine pokrivenost je iznosila 94,4%, sa deficitom u iznosu od 49,9 mil. KM, dok je u prethodnom kvartalu pokrivenost iznosila 91,1%, sa deficitom u iznosu od 78,6 mil. KM.

Grafikon 22: Isplaćene penzije i doprinosi za PIO (hilj. KM), pokrivenost penzija doprinosima za PIO (%), desna skala

Izvor: Federalni zavod za PIO/MIO, Porezna uprava FBiH
Obrada: FZZPR

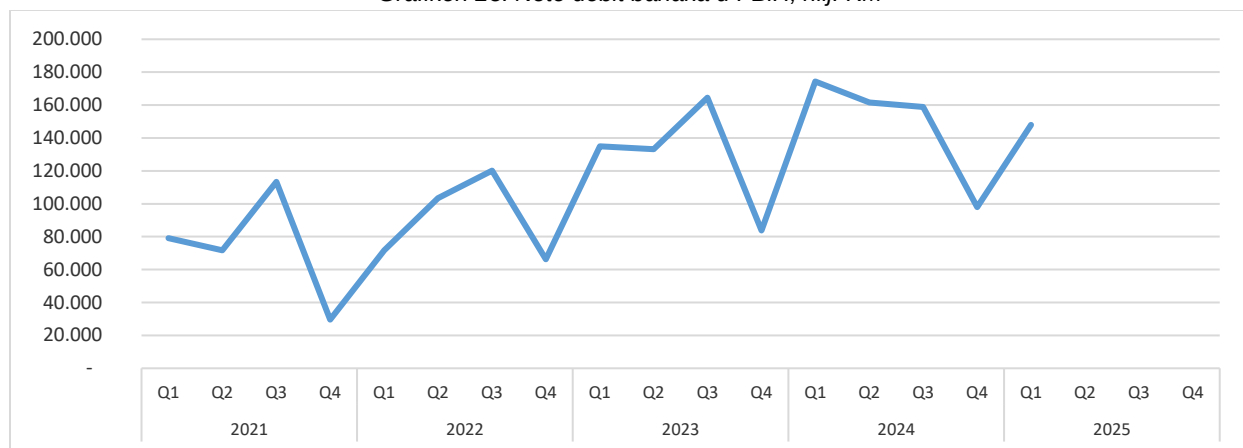
¹² Redovne i zaostale penzije.

6. FINANSIJSKO TRŽIŠTE

6.1. Profitabilnost banaka

Profitabilnost bankarskog sektora u FBiH, kao i pojedinačnih banaka u sektoru, posmatra se u kontekstu održivosti, odnosno stabilnosti nivoa i kvaliteta zarade i jačanja kapitalne osnove putem zadržane dobiti. U 1. kvartalu, na nivou bankarskog sektora u FBiH, iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 147,9 mil. KM, što je za 26,5 mil. KM ili 15,2% manje u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Sve banke sa sjedištem u FBiH iskazale su pozitivan finansijski rezultat.

Grafikon 23: Neto dobit banaka u FBiH, hilj. KM

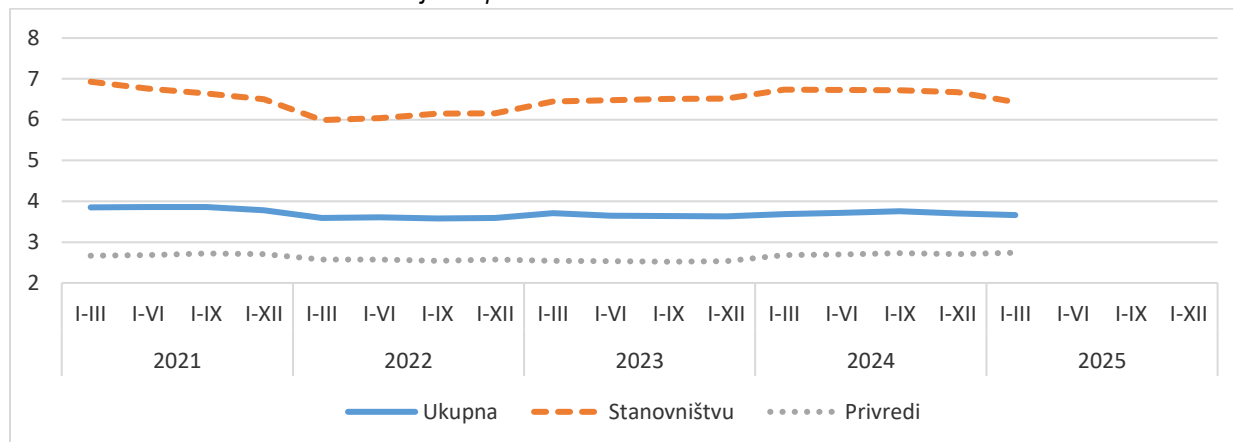
Izvor: Agencija za bankarstvo FBiH

6.2. Efektivna kamatna stopa

Ukupna prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa (EKS) na novoodobrene kredite sa 31.03.2025. godine u bankarskom sektoru FBiH iznosi 3,66%, što predstavlja blago smanjenje za 0,03 p.p. u odnosu na 31.03.2024. godine. Posmatrano prema sektorskoj strukturi, prosječna ponderisana EKS¹³ na ukupne novoodobrene kredite privredi povećana je za 0,06 p.p. (sa 2,68% na 2,74%), a stanovništvu smanjena za 0,31 p.p. (sa 6,74% na 6,43%).

¹³ Prilikom analize trenda kamatnih stopa, relevantno je pratiti kretanje prosječne ponderisane EKS, obzirom da uključuje sve troškove koje korisnik plaća.

Grafikon 24: Prosječna ponderisana EKS na novoodobrene kredite u FBiH

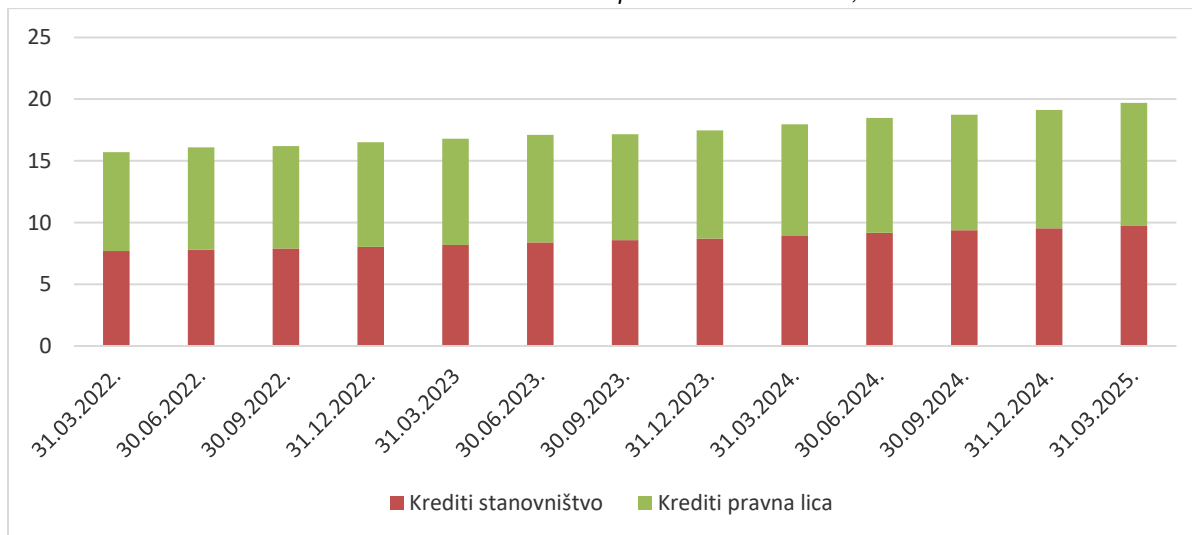
Izvor: Agencija za bankarstvo FBiH

6.3. Krediti

Ukupni odobreni krediti sa 31.03.2025. godine iznose 19,7 mlrd. KM, što predstavlja povećanje za 572 mil. KM u odnosu na kraj 2024. godine. Krediti stanovništvu iznose 9,8 mlrd. KM, a pravnim licima 9,9 mlrd. KM, što predstavlja povećanje za 239,5 mil. KM i 332,5 mil. KM u odnosu na kraj 2024. godine respektivno.

Posmatrajući prethodne tri godine, bilježi se blagi rast iznosa ukupnih kredita, uz konstantan odnos kredita datih stanovništvu i pravnim licima.

Grafikon 25: Krediti stanovništvu i pravnim licima u FBiH, mlrd. KM

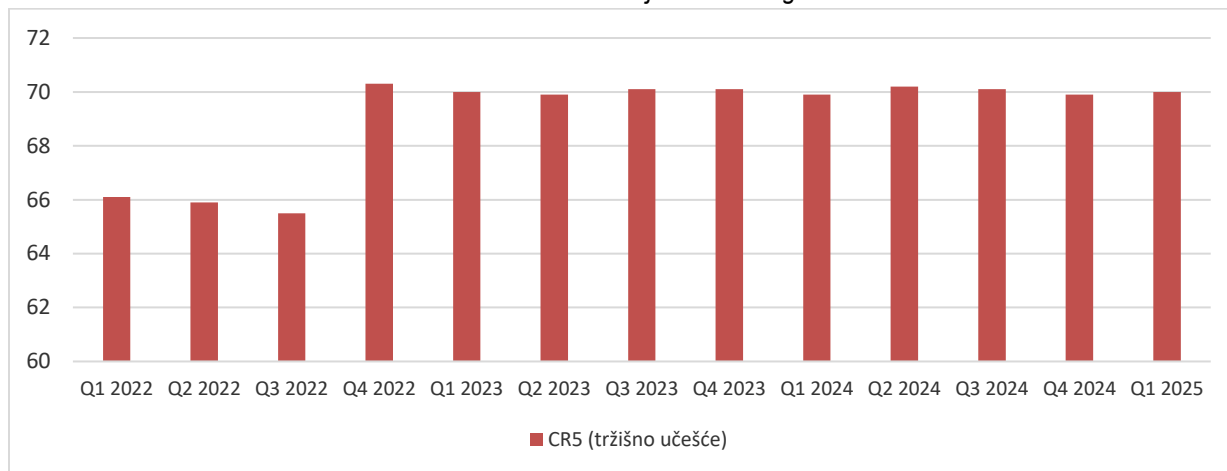
Izvor: Agencija za bankarstvo FBiH

6.4. Koncentracija bankarskog tržišta

Nivo koncentracije bankarskog tržišta je pokazatelj stepena konkurentnosti u bankarskom sektoru. CR je pokazatelj koncentracije u bankarskom sektoru i predstavlja ukupno učešće najvećih banaka u sektoru.¹⁴ Koncentracijska stopa tržišnog učešća pet najvećih banaka (CR5) je blago povećana na 70,0 u odnosu na kraj 2024. godine, kada je iznosila 69,9.

Najveći skok u koncentraciji zabilježen je u četvrtom kvartalu 2022. godine, kada je i smanjen broj komercijalnih banaka sa 14 na 13.

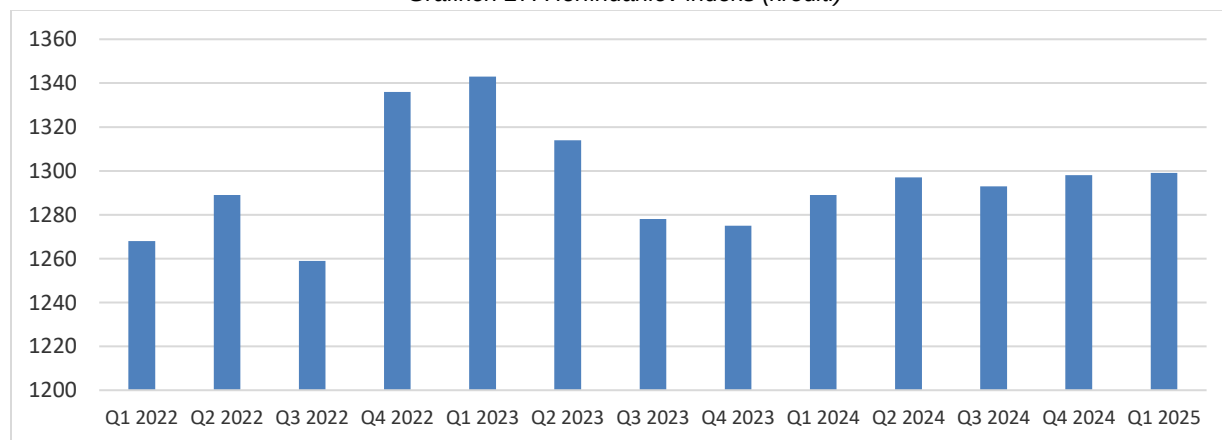
Grafikon 26: Koncentracija bankarskog tržišta

Izvor: Agencija za bankarstvo FBiH

Koncentracija kredita bilježi blagi pad. Herfindahlov indeks koncentracije pokazuje umjerenu koncentraciju.¹⁵ Koncentracija kredita u prvom kvartalu 2025. godine iznosi 1.299, a najveća koncentracija kredita zabilježena je u prvom kvartalu 2023. godine, kada je iznosila 1.343.

Grafikon 27: Herfindahlov indeks (kreditu)

Izvor: Agencija za bankarstvo FBiH

¹⁴ Koncentracijska stopa CR se označava prema broju banaka koje se uključuju u izračun. Što je veća vrijednost koncentracijskog omjera, to je veća koncentracija tržišta.

¹⁵ Za vrijednost indeksa manje od 1000, smatra se da na tržištu nije prisutna koncentracija, za vrijednost između 1000 i 1800 da je prisutna umjerena koncentracija, a za vrijednost iznad 1800 da postoji visoka koncentracija.